

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA SATAKUNNAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026- 2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Satakunnan koulutuskuntayhtymä (Sataedu) kutsui toiminnanohjauskokeilun tueksi ohjausryhmän. Ohjausryhmässä on edustus elinvoimakeskuksesta, hyvinvointialueelta, kahdelta alueen ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, kahden jäsenkunnan elinvoimayksiköistä, kahden jäsenkunnan sivistystoimialalta, maakuntaliitosta, maakunnan molemmilta työllisyysalueilta, Satakunnan ammattikorkeakoulusta ja Satakunnan kauppakamarista.

Lisäksi SASKY koulutuskuntayhtymä ja Sataedu pitivät yhteisen keskustelun helmikuussa 2026 koskien koulutustarjontaa päällekkäisellä toiminta-alueella sekä kuljetusalan koulutusta Parkanossa.

2. Satakunnan koulutuskuntayhtymän strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

- Tekniikan aloilta valmistuneiden työllistyminen paranee vastaamaan maakunnan osaamistarpeisiin.
- Opiskelijoiden jatko-opintovalmiudet ja -mahdollisuudet vahvistuvat.
- Oppisopimuskoulutuksen määrää lisäntyy.
- Vaikeasti työllistyvien kohderyhmät työllistyvät useammin.

b) Toiminnalliset tavoitteet

- Laaditaan teknisten alojen osastrategia, joka pureutuu Satakunnan maakuntaohjelmassa nostettujen elinvoimaisuuden, kilpailukyvyn ja kasvun kannalta merkityksellisimpiin teollisuuden ja teknologia-alan osiin. Näitä ovat mm. telakkateollisuus, elintarviketeollisuus ja puhtaan siirtymän investointeihin liittyvä osaaminen. Osastrategiassa kuvataan Sataedun asemoitumista alueelle koulutustarjonnan, henkilöstön osaamisen kehittämisen, hanketyön sekä yritysten kanssa käytävän vuoropuhelun ja ennakoinnin osalta. Pääpaino on tutkinnon osista muodostuvissa osaamiskokonaisuuksissa ja oppisopimuskoulutuksen hyödyntämisessä. Tavoite: Teknisten alojen osastrategian valmistuminen 2026 aikana.
- Jatkuvan haun osalta koulutusten markkinoinnin painopiste muutetaan tutkintopainotteisuudesta tutkinnon osista muodostuvien osaamiskokonaisuuksien

suorittamiseen (pl. tutkinnot, joissa työelämä tai säädökset edellyttävät koko tutkinnon suorittamista). Eri tutkinnoissa vahvistetaan mahdollisuutta tutkinnon osista muodostuvien osaamiskokonaisuuksien suunnitteluun. Näistä koulutuksista toteutetaan kaksi kertaa vuodessa aktiivinen markkinointikampanja alueen työelämälle. Tavoite: Tutkinnon osien suoritusten määrä kasvaa.

- Työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvan koulutuksen järjestämisessä hyödynnetään Ohjaan.fi -hankkeessa tuotettuja materiaaleja. Lisäksi käytetään KARVI:n ammatillisen koulutuksen oppimistulosarviointeja, erityisesti kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnon sekä tuotantotekniikan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen arviointituloksia. Ohjausta kehitetään tarvelähtöisesti siten, että opiskelijoille, joilla on erilaisia oppimiseen tai työelämävalmiuksiin liittyviä haasteita, tarjotaan yksilöllisesti vahvempaa ja oikea aikaista tukea työpaikkajaksojen aikana. Tavoite: Ohjauksen määrä ja vaikuttavuus lisääntyy työpaikkajaksoilla vuosina 2026–2027.
- Seuraavan kahden vuoden aikana etsitään uudenlaisia ratkaisuja ja varmistetaan, että kone- ja tuotantoalan perustutkinnossa näytöt toteutetaan työpaikoilla entistä useammin. Tavoite: Kone- ja tuotantoalan näytöt suoritetaan vähintään 80 % työpaikoilla.
- Työvoimakoulutustarjonta suunnitellaan työllisyysalueiden kanssa aiempaa tiiviimmin työnantajayhteistyötä hyödyntäen, jotta varmistetaan koulutusten rekrytoivuus. Tässä hyödynnetään alakohtaisia työelämäverkostoja, joiden toimintaa kehitetään aiempaa tavoitteellisemmaksi opiskelijoiden työllistymisen edistämiseksi. Tavoite: Työvoimakoulutustarjonnan rekrytoivuus kasvaa.
- Vaikeasti työllistyvien kohderyhmien työllistymisen tueksi otetaan käyttöön toimintamalleja, jotka ovat opiskelijoiden ja henkilöstön hyödynnettävissä. Mallinnetaan maahanmuuttajien työllistymistä edistäviä toimenpiteitä ja panostetaan suomen kielen opetukseen. Tiivistetään ja kehitetään laadullisesti yhteistyötä HR-yritysten kanssa. Tavoite: Vaikeasti työllistyvien kohderyhmien työllistyminen paranee.
- Laaditaan ja otetaan käyttöön jälkiohjausmalli vuoden 2026 aikana, jonka tavoitteena on kartoittaa ja tukea Sataedusta valmistuneiden opiskelijoiden, tutkinnon osan tai osia suorittaneiden opintojen jälkeistä tilannetta. Tavoite: Työllistyminen ja siirtyminen jatko-opintoihin paranee.
- Osana oppimisen tuen uudistusta Sataedussa aloitettiin Opastamo-toiminta 1.9.2025. Opastamoiden tavoitteena on antaa apua, neuvontaa ja tukea oppimisen haasteisiin, opintojen etenemiseen, rästeihin sekä tietoa ja neuvoja esimerkiksi työnhakuun, työllistymiseen, urasuunnitteluun, jatko-opintoihin tai yrittäjyyteen liittyen. Opastamojen toiminta kehittyy moniammatillisesti vastaamaan paremmin opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita ja vaikuttavuus vahvistuu. Tavoite: Työllistyminen ja siirtyminen jatko-opintoihin paranee.
- Koko henkilöstölle järjestetään Wilma-koulutuksia, ja päivitetään yhtenäinen ohjeistus tietojen kirjaamiseen ja hyödyntämiseen. Sataedun omien asiantuntijoiden osaamista,

työnjakoa ja resursointia vahvistetaan Primus/Wilma-, Vipunen- ja Arvo-järjestelmien käytössä sekä PowerB:llä toteutettujen tietojen visualisointityökalujen Kompassi ja OmaKompassi kehittämisessä. Pedagogista katselmusta hyödynnetään Koski- ja eHOKS-tietojen nykyistä systemaattisempaan tarkasteluun ja toiminnan kehittämiseen. Opiskelijahallinto-ohjelmiston Primus/Wilma Koski- ja eHOKS-siirtojen oikeellisuutta varmistetaan kehittämällä tietojen laadun seuranta ja virheiden tunnistamista. Nämä kehittämistoimenpiteet toteutetaan vuosien 2026–2027 aikana. Tavoite: Henkilöstön osaaminen tietovarantojen hyödyntämisessä paranee.

- Sataedun vastuullisuusohjelmaan vuosille 2026–2027 nimettyjä osa-alueita ovat opiskelijoiden kestävyysosaaminen, henkilöstön kestävyysosaaminen, kestävä työelämäyhteistyö, vastuulliset hankinnat, vastuullinen ruokailu sekä vastuullinen liikkuminen. Valittuihin kuuteen teemaan nimettiin toteutettavat toimenpiteet, vastuuhenkilöt, mittarit sekä seuranta. Henkilöstö perehdytetään ja sitoutetaan vastuullisuusohjelmaan sisältöön. Lisäksi koko henkilöstölle on linjattu vaadittavaksi pätevyudeksi Johdanto kestävään kehitykseen -verkkokoulutus. Tavoite: Henkilöstön vastuullisuusosaaminen vahvistuu ja edistää vihreää siirtymää.
- Erasmus+ opiskelija- ja henkilöstöliikkuvuuksien avulla tuetaan kansainvälisyyttä sekä toteutetaan kansainvälistä yhteistyötä. Perustutkinnon aloittavista opiskelijoista n. 20 % osallistuu vuosittain joko yksilö- tai ryhmäliikkuvuuksiin. Lisäksi henkilökuntaa osallistuu kansainvälisiin hankekokouksiin. Tavoite: Vähintään 60 henkilökunnan jäsentä ja 150 opiskelijaa osallistuu kv-liikkuvuuksiin vuosittain.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

- Sataedu tulee luopumaan tai vähentämään koulutusta seuraavista tutkinnoista: media- ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto ja osaamisala - graafinen ala, käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto, liiketoiminnan ammattitutkinto. Aikataulu: 2027 aikana.
- Varmistetaan, että kirjataan opetus ja ohjaus asetuksen mukaisesti toteutuneena opetuksen ja ohjauksen määränä. Aikataulu: syksystä 2026 alkaen.
- Lisätään oppivelvollisille opiskelijoille lähiopetuksen lisäksi mahdollisuus verkko-opetukseen tukemaan lähiopetusta. Jokaiseen tutkintoon lisätään 2 h verkko-opetusta. Aikataulu: 2026–2030.
- Lisätään samanaikaisopettamista etenkin tekniikan alojen tutkintoihin. Aikataulu: 2026–2030.
- Työelämäopettaja mallilla tarkoitetaan mallia, jossa opettajan työsuunnitelman mukainen opetus ja ohjaus toteutuu kokonaan tai lähes kokonaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä teoriaopintojen tukemana. Työelämäopettaja-mallia on vuosia käytetty välinehuoltoalalla sekä suun hoidon osaamisalan opetuksessa. Mallia laajennetaan ensi vaiheessa kone- ja tuotantotekniikan opetukseen. Aikataulu: 2026-

2027.

- Pilotoidaan alakohtaisia toimintamalleja, jotka parantavat opiskelijoiden jatko-opintomahdollisuuksia kone- ja tuotantotekniikan alalla sekä sosiaali- ja terveysalalla, ja seuraavien neljän vuoden aikana mallin käyttöä laajennetaan sähkö- ja automaatioalalle, ajoneuvoalalle sekä rakennusosalalle. Jatko-opintovalmiuksia vahvistava opetus mahdollistetaan kaikille Sataedun opiskelijoille. Aikataulu: 2026–2028.
- Opiskelijoiden jaksamisen sekä työkyvyn edistämiseksi lisäämme mahdollisuuksia taukotekemiseen. Lisäksi otamme kohdennetusti käyttöön Ammattiosaajan työkykypassin. Aikataulu: 2027–2028
- Neljän vuoden välein opettajalla/ohjaajalla on mahdollisuus käydä 1–2 viikon työelämäjaksolla, joka voi toteutua myös kv-jaksona. Aikataulu: 2026 alkaen.
- Oppivelvollisten opiskelijoiden ja alueen työelämän osalta toteutetaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa kampanjat oppisopimuskoulutuksesta. Lisäämme kesäajan lyhytaikaisia oppisopimuksia. Aikataulu: 2026 alkaen.
- Tiedotetaan aiempaa enemmän yrittäjyyden mahdollisuuksista itsensä työllistämiseksi sekä markkinoidaan omaa Satapro-osuuskuntaa systemaattisemmin ja useammille opintoaloille. Aikataulu: 2026 alkaen.
- Jatkamme perinteistä johtoryhmäyhteistyötä Pohjois-Satakunnan Kansanopiston kannatusyhdistys ry:n ja Länsirannikon Koulutus Oy:n kanssa selvästi tavoitteellisemmin. Uusi yhteistyön muoto tulee olemaan pedagogisten johtotiimien yhteistyö.
- SASKY koulutuskuntayhtymä ja Sataedu ovat sopineet, että koulutuksen järjestäjät käyvät vuoropuhelua, jos Huittinen - Kokemäki alueella tulee tarve tuoda uusia tutkintokoulutuksia tarjolle. Huittinen - Kokemäki alueella koulutuksen järjestäjien toiminta-alueet ovat päällekkäiset. Aikataulu: 2026 alkaen.
- Sataedu tulee olemaan aktiivinen ja aloitteellinen toisen asteen toimipisteverkon kehittämisessä tarjoamalla rakenteellisia ratkaisuja. Aikataulu: 2026 alkaen.

3. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Sähkörekka	0	200 000	0	0	200 000
Opastamo	0	60 000	60 000	60 000	180 000
Opiskelijoiden jaksaminen ja työkyky	0	220 000	120 000	120 000	460 000
YHTEENSÄ €	0	480 000	180 000	180 000	840 000

Satakunnan koulutuskuntayhtymän harkinnanvaraisen rahoituksen kohteena on vastuullisuus ja vihreä siirtymä sekä nuorten liikuntamahdollisuuksien lisääminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

4. Seuranta

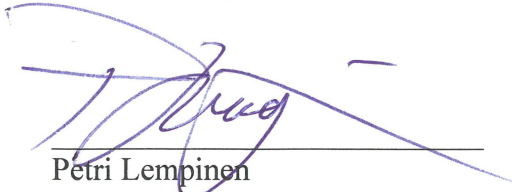
Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Satakunnan koulutuskuntayhtymä ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–4.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Matti Isokallio
Kuntayhtymän johtaja
Satakunnan koulutuskuntayhtymä

Nina Peltomäki
Talous- ja hallintojohtaja
Satakunnan koulutuskuntayhtymä